

DOING BUSINESS IN MAŁOPOLSKA

Przewodnik dla inwestorów

KRAKOWSKI
PARK
TECHNOLOGICZNY

Business
in Małopolska
CENTRUM

Polska
Strefa Inwestycji

POLSKA ZAPRASZA INWESTORÓW

MAŁOPOLSKA IDEALNY REGION DO INWESTYCJI

3,4 MLN

LICZBA
LUDNOŚCI (2021 R.)

1,5 MLN

LICZBA OSÓB
AKTYWNYCH ZAWODOWO

15 183 KM²

CAŁKOWITA
POWIERZCHNIA
REGIONU

1,7%

WZROST PKB
W 2020 R.
(CENY BIEŻĄCE)

61/22/182

LICZBA MIAST/
POWIATÓW/
GMIN

8,1%

UDZIAŁ REGIONU
W WARTOŚCI PKB POLSKI
(2020 R.)

12,1 TYS. EUR/

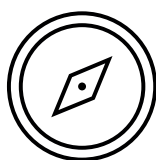
55,4 TYS. PLN

WARTOŚĆ PKB
NA MIESZKAŃCA (2020 R.)

9,8 MLD EUR/

44,7 MLD PLN

EKSPORT TOWARÓW
I USŁUG (2019 R.)

14,8%

WZROST PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ (2021 R.)

Produkcja przemysłowa w Polsce w 2021 roku wzrosła o 14,8% w porównaniu z grudniem roku poprzedniego.

Pod względem tempa przyrostu produkcji przemysłowej Polska znajduje się w ścisłej czołówce państw UE.

PRZEDMOWA

Małopolska to region w południowej Polsce, który od lat znajduje się w ścisłej czołówce województw najbardziej atrakcyjnych dla inwestorów, zarówno polskich, jak i zagranicznych. Wysokie tempo rozwoju gospodarczego, liczne instytucje wsparcia biznesu, dobra infrastruktura transportowa, to tylko niektóre z powodów, dla których światowe koncerny zdecydowały się tutaj zainwestować. Potencjał inwestycyjny regionu jest także doceniany w prestiżowych, europejskich konkursach i zestawieniach.

Niekwestionowanym liderem Małopolski jest historyczne miasto Kraków, w którym prężnie rozwija się rynek nowoczesnych usług biznesowych.

Ekosystem uczelni, instytutów badawczych i globalnych korporacji tworzy też znakomite warunki dla rozwoju startupów i technologii, wyróżniających Kraków w Europie i na świecie.

Kraków jest także jednym z najważniejszych polskich ośrodków akademickich oferując bogate zasoby wysoko wykwalifikowanych specjalistów.

Wysoka jakość kształcenia oferowana przez Uniwersytet Jagielloński oraz Akademię Górniczo-Hutniczą doceniana jest przez najważniejsze polskie i międzynarodowe rankingi szkół wyższych.

Celem niniejszej publikacji jest ukazanie korzyści, jakie płyną z inwestowania w Małopolsce. Kierujemy ją głównie do inwestorów zagranicznych, jednak także przedsiębiorcy krajowi znajdą w niej przydatne informacje, dotyczące zarówno samego regionu, jak i prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

Zespół Centrum
Business in Małopolska

CENTRUM
Business in Małopolska

DLACZEGO MAŁOPOLSKA?

Istnieje wiele powodów, dla których warto wybrać Małopolskę. Oto 10 z nich:

KADRA INŻYNIERSKA I MENADŻERSKA ORAZ SPECJALIŚCI NA NAJWYŻSZYM POZIOMIE

- wysoki odsetek pracowników z wykształceniem wyższym oraz osób ze znajomością języków obcych
- 1,5 mln osób aktywnych zawodowo, w tym 30% z nich posiada wykształcenie wyższe

NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI SZKOLNICTWO WYŻSZE

prawie 37 tys. absolwentów uczelni, z czego 15,5 tys. absolwentów STEM w 2020 r.

BARDZO DOBRA INFRASTRUKTURA DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

1,6 mln mkw. powierzchni biurowej, szeroka oferta magazynowa, dostępność transportowa:

- autostrada A4 (672 km)
- główny korytarz tranzytowy z Europy Zachodniej do Ukrainy – CORRIDOR III
- największe regionalne lotnisko w Polsce: Kraków Airport

WYSOKI POZIOM SATYSFAKCJI Z JAKOŚCI ŻYCIA

- 1. miejsce według wskaźnika zadowolenia z miejscowości zamieszkania według województw: 86%, Polska: 80%
- bogata oferta kulturalna, handlowa i edukacyjna, także w języku angielskim

NAJBARDZIEJ INNOWACYJNY REGION W POLSCE

największy średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw – 37,9% (2020 r.)

DUŻA DOSTĘPNOŚĆ FUNDUSZY DLA BIZNESU

w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027 kwota dofinansowania na wsparcie przedsiębiorstw wyniesie ponad 140 mln EUR

WSPARCIE DLA BIZNESU

7 mld zł – wartość zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych w ramach 178 decyzji o wsparciu, wydanych przez Krakowski Park Technologiczny od 2018 r. do września 2022 r. (w ramach Polskiej Strefy Inwestycji)

WIODĄCY REGION POLSKI POD WZGLĘDEM POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO

2. najwyższy wzrost regionalnego PKB w latach 2014-2018

5. REGION PRZEMYSŁOWY POLSKI

wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła w 2020 r. 24,5 mld EUR/112,9 mld PLN

WYSOKA WARTOŚĆ EKSPORTU

9,8 mld EUR/44,7 mld PLN – wartość eksportu z Małopolski w 2019 r.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA DLA MAŁOPOLSKI

1. MIEJSCE DLA KRAKOWA

w ogólnopolskim rankingu „Miasta przyjazne dla biznesu 2021” przeprowadzonym przez magazyn Forbes (wśród miast od 300 tys. do 999 tys.)

1. MIEJSCE DLA KRAKOWA

w rankingu najbardziej przyjaznych dla biznesu miast (2021 r.) w prestiżowym rankingu Tholonos Services Globalization City Index 2022

1. MIEJSCE DLA KRAKOWA

w kategorii dużych miast za przyjazność dla biznesu oraz drugie miejsce w kategorii kapitał ludzki i styl życia w rankingu fDi European Cities and Regions of the Future 2022/2023

10. MIEJSCE DLA MAŁOPOLSKI

w rankingu europejskich regionów przyjaznych biznesowi „European Cities and Regions of the Future 2022/2023”

CZOŁOWE MIEJSCE REGIONU

w rankingu oceny potencjału edukacyjnego według badań BEAS (2021 r.)

KRAKÓW - NAJWIĘKSZY W POLSCE OŚRODEK USŁUG DLA BIZNESU WG RAPORTU ABSL (SEKTOR NOWOCZESNYCH USŁUG BIZNESOWYCH W POLSCE)

- największa liczba nowo powstałych miejsc pracy w sektorze usług (w latach 2018-2019)
- największa w Polsce przeciętna liczba zatrudnionych w centrach usług BPO, SSC, IT, R&D

W MAŁOPOLSCE ZAINWESTOWALI M.IN.:

KAPITAŁ LUDZKI W MAŁOPOLSCE

Potencjał małopolskiego rynku pracy jest jednym z jego najważniejszych atutów:

- 2,1 mln mieszkańców (62% populacji województwa) to osoby w wieku produkcyjnym, z czego ok. 1,5 mln stanowią osoby aktywne zawodowo (pracujący lub aktywnie poszukujący pracy);
- według prognozy demograficznej opracowanej przez GUS, do 2035 roku będzie następował stały wzrost liczby mieszkańców w Małopolsce;
- Małopolska jest także atrakcyjnym miejscem pracy dla cudzoziemców; w samym 2021 r. wydano ponad 42 tysiące zezwoleń na pracę dla obcokrajowców.

Wysokość wynagrodzenia w sektorze przemysłu dla Małopolski kształtuje się na poziomie średniego wynagrodzenia podstawowego dla całej Polski. Średnie wynagrodzenie w Małopolsce jest niższe niż w województwach mazowieckim i śląskim.

1 128 EUR/5 153 PLN

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w 2020 r.

BTH Import Stal Sp. z o.o.

MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W PRZEMYŚLE (W 2020 R.):

- OPERATOR PRODUKCJI - 791 EUR/3 615 PLN
- TECHNIK - 975 EUR/4 457 PLN
- INŻYNIER - 1 331 EUR/6 083 PLN
- KIEROWNIK PRODUKCJI - 2 000 EUR/9 131 PLN
- DYREKTOR PRODUKCJI - 4 379 EUR/20 000 PLN

RYNEK PRACY W MAŁOPOLSCE (2021 R.):

3,4 MLN

LICZBA
LUDNOŚCI

4,5%

STOPA
BEZROBOTNIA

69,9 TYS.

BEZROBOTNI
ZAREJESTROWANI

2,1 MLN

LICZBA LUDNOŚCI
W WIEKU PRODUKCYJNYM

1 476 EUR/6 741 PLN

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Małopolscy studenci kształcą się na 24 uczelniach wyższych (stan na wrzesień 2022 r., baza Polon), a najwięcej osób studiuje w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz na Akademii Górniczo-Hutniczej.

W prestiżowym rankingu szanghajskim „1000 najlepszych uczelni świata” wyróżniono dwie małopolskie uczelnie:

- Uniwersytet Jagielloński (401-500 miejsce)
- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie (601-700 miejsce)

W roku akademickim 2020/2021 na małopolskich uczelniach studiuowało 8 tys. studentów z zagranicy. W studiach podyplomowych lub doktoranckich uczestniczyło 15 tys. osób.

Prawie połowa wszystkich absolwentów małopolskich uczelni uzyskała w roku akademickim 2020/2021 stopień magistra. Prawie co trzeci absolwent ukończył wyższą szkołę techniczną.

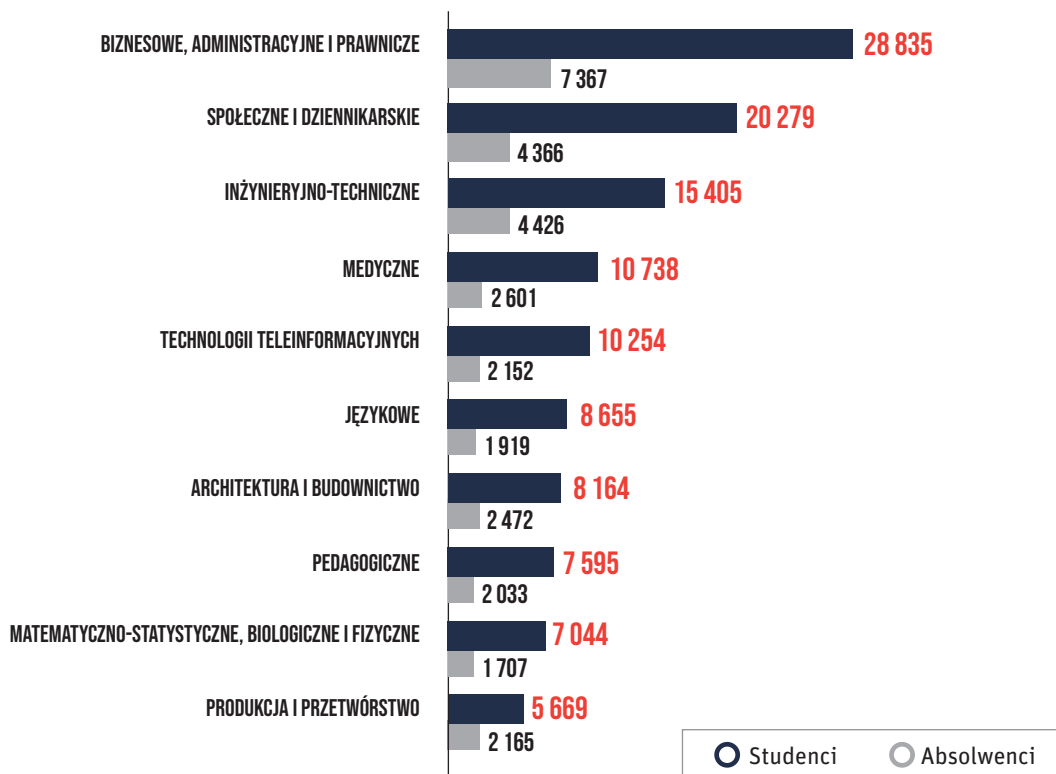
146,6 TYS.

STUDENTÓW STUDIOWAŁO
NA MAŁOPOLSKICH
UCZELNIACH W ROKU
AKADEMICKIM 2020/2021

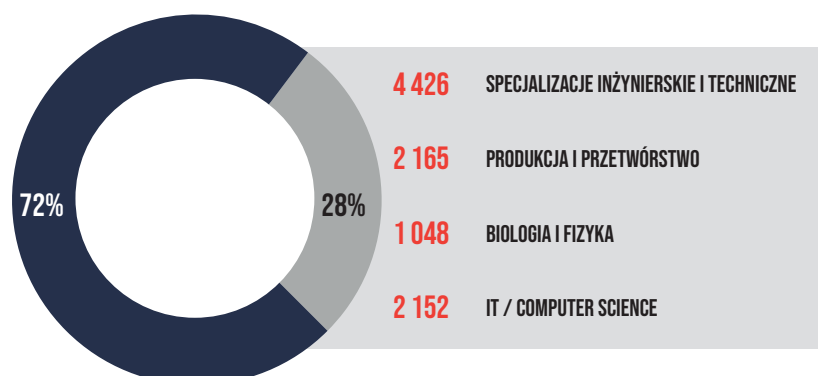
36,5 TYS.

STUDENTÓW UKOŃCZYŁO
MAŁOPOLSKIE UCZELNIE
W ROKU AKADEMICKIM
2020/2021

LICZBA STUDENTÓW I ABSOLWENTÓW MAŁOPOLSKICH SZKÓŁ WYŻSZYCH W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021 (WEDŁUG TYPU STUDIÓW)

WSZYSCY ABSOLWENCI W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021 Z WYSZCZEGÓLNIENIEM KIERUNKÓW ŚCISŁYCH

DZIAŁALNOŚĆ B+R W REGIONIE

Znaczący w skali krajowej potencjał kadrowy w sektorze B+R przyciąga międzynarodowe korporacje i sprzyja rozwojowi biznesu opartego na wiedzy. W Krakowie zlokalizowane są firmy świadczące wszystkie typy usług dla biznesu, tj. BPO (Business Process Outsourcing), SSC (Shared Service Centers), IT, ITO (Information Technology Outsourcing), co sprzyja pojawianiu się również usług B+R.

Firmy takie jak ABB, Akamai, Aptiv (dawniej Delphi), Cisco, IBM, Motorola, Jacobs, Ericsson, Lockheed Martin, Grupa Azoty S.A., EC Grupa czy Fideltronik wybrały Kraków i Małopolskę jako miejsce inwestycji B+R.

Małopolska zajmuje:

2. MIEJSCE W POLSCE

- pod względem wysokości całkowitych nakładów na działalność B+R;
- pod względem wysokości ponoszonych nakładów na działalność B+R w sektorze przedsiębiorstw, co wskazuje na dobrą kondycję i aktywność inwestycyjną tego sektora;
- pod względem wartości brutto aparatury naukowo-badawczej;
- pod względem liczby podmiotów posiadających aparaturę naukowo-badawczą, co świadczy o dobrym zapleczu do realizacji badań w regionie;
- pod względem liczby pracowników B+R;
- pod względem wartości wskaźników GERD/PKB oraz BERD/PKB, Małopolska to drugi region w Polsce o wydatkach na B+R powyżej 2% PKB.

2,41% - GERD/PKB

CAŁKOWITE WYDATKI NA DZIAŁALNOŚĆ B+R
W RELACJI DO PKB

1,54% - BERD/PKB

WYDATKI SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW
NA DZIAŁALNOŚĆ B+R W RELACJI DO PKB

1 MLD EUR / 4,6 MLD PLN

CAŁKOWITE WYDATKI NA DZIAŁALNOŚĆ B+R

482 MLN EUR / 2,9 MLD PLN

WYDATKI SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW
NA DZIAŁALNOŚĆ B+R

504 MLN EUR / 2,3 MLD PLN

WARTOŚĆ BRUTTO APARATURY
NAUKOWO-BADAWCZEJ

180 PODMIOTÓW

W REGIONIE POSIADAJĄCYCH APARATURĘ
NAUKOWO-BADAWCZĄ

Krakowski Park Technologiczny

80%

Z PERSONELU B+R STANOWIĄ BADACZE,
14% TECHNICZY I PRACOWNICY RÓWNORZĘDNI,
6% POZOSTAŁY PERSONEL

27%

NAKŁADÓW PONOSZONYCH JEST
NA NAUKI PRZYRODNICZE
(242 MLN EUR / 1,2 MLD PLN)

30 TYS.

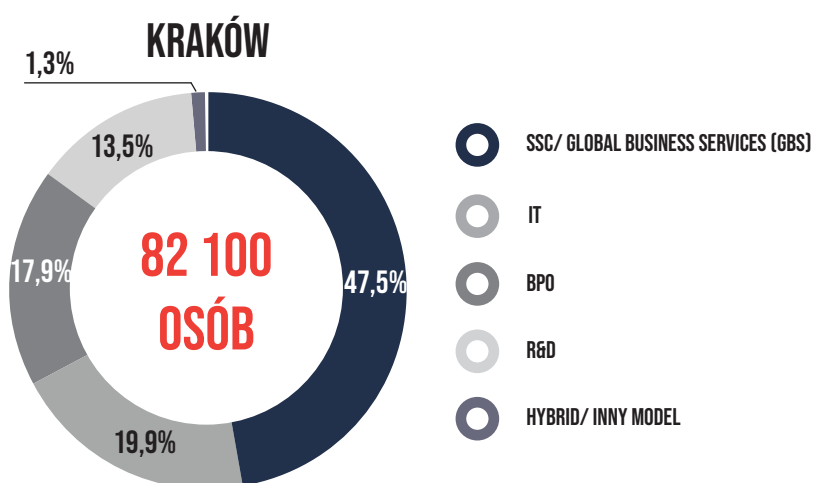
WYNOŚY LICZBA PRACOWNIKÓW B+R
W MAŁOPOLSCE, CO STANOWI 13%
PERSONELU B+R W POLSCE

NOWOCZESNE USŁUGI BIZNESOWE W KRAKOWIE

Polskie i zagraniczne centra usług BPO, SSC/GBS, IT i R&D zatrudniają w Polsce łącznie ponad 350 tysięcy pracowników. Wśród 17 największych ośrodków usług biznesowych liderem pozostaje niezmiennie Kraków, zajmujący wiodące miejsca pod względem:

- wielkości zatrudnienia w centrach usług biznesowych;
- dostępności nowoczesnej powierzchni biurowej;
- dostępności puli talentów i wysoko wykwalifikowanej kadry;
- całościowej oceny ośrodka jako miejsca prowadzenia działalności.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W CENTRACH USŁUG W KRAKOWIE W PODZIALE NA TYP CENTRUM (WG DOMINUJĄCEGO PROFILU DZIAŁALNOŚCI)

82,1 TYS.

LICZBA PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W CENTRACH USŁUG BPO, SSC/GBS, IT, R&D, KTÓRE ŚWIADCZĄ USŁUGI W JĘZYKACH OBCYCH

41

LICZBA CENTRÓW USŁUG BPO, SSC/GBS, IT, R&D ZATRUDNIAJĄCYCH CO NAJMNIEJ 500 OSÓB

9,89%

SKUMULOWANY ROCZNY WSKAŹNIK WZROSTU ZATRUDNIENIA W SEKTORZE (ANG. COMPOUND ANNUAL GROWTH RATE, CAGR) W LATACH 2016-2021

247

LICZBA CENTRÓW USŁUG BPO, SSC/GBS, IT, R&D (I KW. 2021 R.)

ABB / ACCENTURE OPERATIONS / ALK-ABELLÓ / AMWAY BUSINESS CENTRE EUROPE / AON / APTIV / ARROW SERVICES / BROWN BROTHERS HARRIMAN / CAPGEMINI BUSINESS SERVICES / CAPGEMINI CLOUD INFRASTRUCTURE SERVICES / CAPITA / CISCO / DYSON / GLOBALLOGIC / HAYS POLAND CENTRE OF EXCELLENCE/ HEINEKEN GLOBAL SHARED SERVICES / HITACHI VANTARA / HSBC SERVICE DELIVERY / IBM BTO / IBM SOFTWARE LAB / INNOGY / INTIVE / IT KONTRAKT / JACOBS / LUFTHANSA GLOBAL BUSINESS SERVICES / LUXOFT / MAJOREL / MOTOROLA SOLUTIONS SYSTEMS / PMI SCE / QVC POLAND GLOBAL SERVICES / RELATIVITY / SABRE / SHELL/ SII / SPYROSOFT / STATE STREET BANK INTERNATIONAL / TELEPERFORMANCE POLSKA / TIETO / TTEC EUROPE / TYRENS / UBS BUSINESS SOLUTIONS POLAND / WESTINGHOUSE

KRAKÓW MIASTO STARTUPÓW

Uczelnie, studenci, oddziały globalnych korporacji i instytuty badawcze – to doskonały ekosystem do rozkwitu startupów i technologii wyróżniających się nie tylko w Polsce.

AI, AUTOMATYZACJA BIZNESU, APLIKACJE MOBILNE I BIZNESOWE, TO NAJCZĘSTSZE SPECJALIZACJE krakowskich startupów

SPRZĘT KOMPUTEROWY, PRZETWARZANIE DANYCH W CHMURZE, TECHNOLOGIA MARKETINGOWA są na kolejnych miejscach pod względem popularności

65% WSZYSTKICH POLSKICH STARTUPÓW ZGROMADZONYCH JEST W 5 HUBACH: Warszawie, Wrocławiu, Krakowie, Lublinie i Trójmieście

KRAKÓW PLASUJE SIĘ W PIERWSZEJ 100 najlepszych startupowych ekosystemów na świecie (miejsce 71-80)

40% FIRM, KTÓRE POZYSKAŁY PONAD 10 MLN ZŁ INWESTYCJI MAJĄ SIEDZIBĘ W KRAKOWIE, jest to najlepszy wynik w Polsce

KRAKÓW ZAJMUJE 2. MIEJSCE W POLSCE I 11. W EUROPIE WSCHODNIEJ w rankingu ekosystemów startupowych

KRAKÓW JEST DOSKONAŁYM MIEJSCEM DO UZYSKANIA WSPARCIA FINANSOWANEGO DLA STARTUPU, spośród ponad 150 polskich funduszy Venture Capital, ponad 10 znajduje się w Krakowie

41,5% KRAKOWSKICH STARTUPÓW działa wyłącznie lub głównie na rynkach międzynarodowych

600 IMPREZ TECHNOLOGICZNYCH ROCZNIE jest organizowanych dla przedsiębiorstw przez region

Krakowski Park Technologiczny

Silna pozycja Krakowa na tle innych dużych miast wynika przede wszystkim z tego, że to właśnie tu działają najskuteczniejsi mentorzy, inwestorzy i organizacje wsparcia ekosystemu startupów, np.: Krakowski Park Technologiczny, #StartUP Małopolska, Hub:raum, Fundacja Wspierająca #omgkrk, Fundacja Kraków Miastem Startupów.

WYBRANE STARTUPY Z REGIONU:

**ALEPH
ZERO**

BRAINLY

CARDINAL

EPIC VR

RS ReliaSol
The Art of Prediction

findair.

orbify

SYNERISE

ZACHĘTY INWESTYCYJNE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Polska oferuje szeroki wachlarz zachęt inwestycyjnych dla przedsiębiorców:

POLSKA STREFA INWESTYCJI

zwolnienie z podatku dochodowego

ULGA PODATKOWA NA B+R

ZWOLNIENIE Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

GRANTY RZĄDOWE PWI

(zatrudnienie, inwestycje)

IP BOX

preferencyjna stawka PIT/CIT

POMOC W RAMACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH

POLSKA STREFA INWESTYCJI - ZWOLNIENIE Z PODATKU DOCHODOWEGO

1. Kto decyduje o udzieleniu wsparcia?

Decyzje o wsparciu na obszarze województwa małopolskiego oraz powiatu jędrzejowskiego – na podstawie wniosku przedsiębiorcy – wydaje Krakowski Park Technologiczny w imieniu ministra właściwego ds. gospodarki.

www.kpt.krakow.pl

2. Na jaką inwestycję można uzyskać ulgę podatkową?

Ulgę podatkową mogą otrzymać przedsiębiorstwa realizujące nowe projekty inwestycyjne takie jak:

utworzenie nowego zakładu

zwiększenie zdolności produkcyjnej

wprowadzenie nowych produktów

zmiana procesu produkcyjnego

nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty

3. Jaka jest wysokość ulgi podatkowej?

Wysokość pomocy publicznej (zwolnienia z podatku dochodowego CIT lub PIT) na obszarze obsługiwanych przez KPT wynosi*:

40% dla dużych przedsiębiorstw

50% dla średnich przedsiębiorstw

60% dla małych i mikro przedsiębiorstw

* w powiecie jędrzejowskim wysokość pomocy publicznej wynosi: 50% dla dużych przedsiębiorstw, 60% dla średnich przedsiębiorstw, 70% dla małych i mikro przedsiębiorstw

4. Gdzie można inwestować?

Inwestycja może zostać usytuowana na każdym terenie, zarówno prywatnym jak i publicznym.

5. Na jak długo otrzymuje się zwolnienie podatkowe?

Czas na wykorzystanie pomocy publicznej jest taki sam dla wszystkich firm:

12 LAT od dnia otrzymania decyzji o wsparciu na terenach nieobjętych statusem sse

15 LAT na terenach objętych wcześniej statusem sse

6. Jakie projekty inwestycyjne mogą otrzymać pomoc publiczną?

- wszystkie firmy z sektora tradycyjnego przemysłu z wyjątkiem przedsiębiorstw produkujących m.in.: alkohol, wyroby tytoniowe, stal, energię elektryczną, gaz;
- niektóre firmy z sektora usług; należą do nich: usługi informatyczne, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, rachunkowości i kontroli ksiąg, usługi w zakresie księgowości (z wyłączeniem deklaracji podatkowych), usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi centrów telefonicznych, usługi architektoniczne oraz inżynierskie na terenach nie objętych statusem sse.

Tej pomocy publicznej nie mogą otrzymać firmy prowadzące m.in. działalność gospodarczą w zakresie: handlu hurtowego i detalicznego, obiektów i robót budowlanych oraz prowadzenia ośrodków gier.

GRANTY RZĄDOWE PWI (ZATRUDNIENIE, INWESTYCJE)

Polska oferuje szeroki wachlarz zachęt inwestycyjnych. Inwestorzy mogą skorzystać z grantów rządowych, finansowanych w ramach „Programu Wspierania Inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” (grant na zatrudnienie i grant inwestycyjny).

Dofinansowaniem objęta może być:

- inwestycja produkcyjna;
- inwestycja produkcyjna, której rezultatem jest innowacja produktowa lub procesowa stanowiąca nowość w skali krajowej;
- inwestycja w sektorze nowoczesnych usług biznesowych, świadczenie usług B+R, prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych;
- inwestycja w sektorze nowoczesnych usług biznesowych, co najmniej średniozaawansowane procesy;
- inwestycja w sektorze nowoczesnych usług biznesowych, wyłącznie zaawansowane lub wysokozaawansowane procesy.

ULGA PODATKOWA NA B+R

Ulga na badania i rozwój pozwala na osiągnięcie realnych korzyści finansowych wszystkim przedsiębiorcom prowadzącym działalność badawczą, bez względu na branżę w której funkcjonują.

Ulga B+R jest obecnie najbardziej przystępną formą wsparcia przedsiębiorstw prowadzących działalność badawczo-rozwojową i szukających środków na nowe inwestycje. Pozwala ona podatnikom CIT i PIT odliczyć 100% kosztów kwalifikowanych od podstawy opodatkowania.

Niepołomicka Strefa Inwestycyjna

POLSKI ŁAD - ULGI DLA FIRM, KTÓRE WDRAŻAJĄ INNOWACJE I ROZSZERZAJĄ RYNKI ZBYTU

Od 2022 roku przedsiębiorca, który komercjalizuje wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiąga z nich dochody kwalifikowane (w rozumieniu przepisów o IP Box) oraz ponosi koszty kwalifikowane do ulgi B+R, będzie mógł stosować obie ulgi (ulgę dla firm, które wdrażają innowacje i rozszerzają rynki zbytu i ulgę podatkową na B+R) jednocześnie.

Od 2022 roku kwota przysługującego odliczenia kosztów kwalifikowanych zwiększy się do 200% dla wszystkich podatników, w przypadku kosztów kwalifikowanych związanych z wynagrodzeniami pracowników zatrudnionych do działalności badawczo-rozwojowej.

IP BOX – PREFERENCYJNA STAWKA PIT/CIT

IP Box to zachęta podatkowa dla inwestujących w innowacje i naturalne dopełnienie ulgi na badania i rozwój. Polega na opodatkowaniu preferencyjną 5% stawką CIT/PIT dochodów, które podatnik uzyskuje z komercjalizowania kwalifikowanych praw własności intelektualnej.

ZWOLNIENIE Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

Rada gminy, w ramach pomocy publicznej, może za pośrednictwem uchwały zwolnić przedsiębiorców od podatku od nieruchomości. Opodatkowaniu podlegają: grunty, budynki lub ich części, budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

2% wartości budowli – tyle wynosi maksymalna roczna stawka podatku dla przedsiębiorców (wartość budowli określa się na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 u.p.o.l.).

POMOC W RAMACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH

POZIOM KRAJOWY (OGÓLNOPOLSKI)

60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)

Jest następcą Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Z założenia ma przyczynić się do:

- rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,
- ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu,
- wsparcia inwestycji transportowych oraz dofinansowywania ochrony zdrowia i dziedzictwa kulturowego.

Dla kogo?

- samorządowcy
- przedsiębiorcy dbający o infrastrukturę związaną z ochroną środowiska

Planowany budżet:

ponad 25 mld euro

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)

Jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). Realizacja programu będzie obejmowała:

- projekty badawczo-rozwojowe,
- projekty innowacyjne,
- projekty zwiększające konkurencyjność polskiej gospodarki.

Dla kogo?

- przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu

Planowany budżet:

ok. 7,9 mld euro

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Jest następcą Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Założenia programu skupiają się na:

- poprawie sytuacji osób na rynku pracy,
- zwiększeniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- zapewnieniu opieki nad dziećmi,
- podniesieniu jakości edukacji i rozwoju kompetencji,
- rozwoju integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej,
- rozwoju ochrony zdrowia.

Dla kogo?

- samorzady, organizacje pozarządowe
- partnerzy społeczni, uczelnie, szkoły, przedsiębiorcy
- placówki opieki zdrowotnej, rodzice dzieci do lat 3
- osoby z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny

Planowany budżet:

ponad 4 mld euro

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)

Jest następcą Programu Polska Cyfrowa (POPC). Założenia programu koncentrują się głównie na:

- zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego,
- udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców,
- zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji,
- rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe,
- rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych,
- wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) i przedsiębiorców.

Dla kogo?

- przedsiębiorców
- administracji publicznej
- organizacji pozarządowych
- podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki
- podmiotów leczniczych
- instytucji kultury

Planowany budżet:

ok. 2 mld euro

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Założenia programu obejmują pomoc dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich:

- szkolenia dla beneficjentów,
- rozwój krajowego systemu informatycznego, który umożliwi aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych,
- działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce,
- budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.

Dla kogo?

- beneficjenci korzystający z Funduszy Europejskich

Planowany budżet:

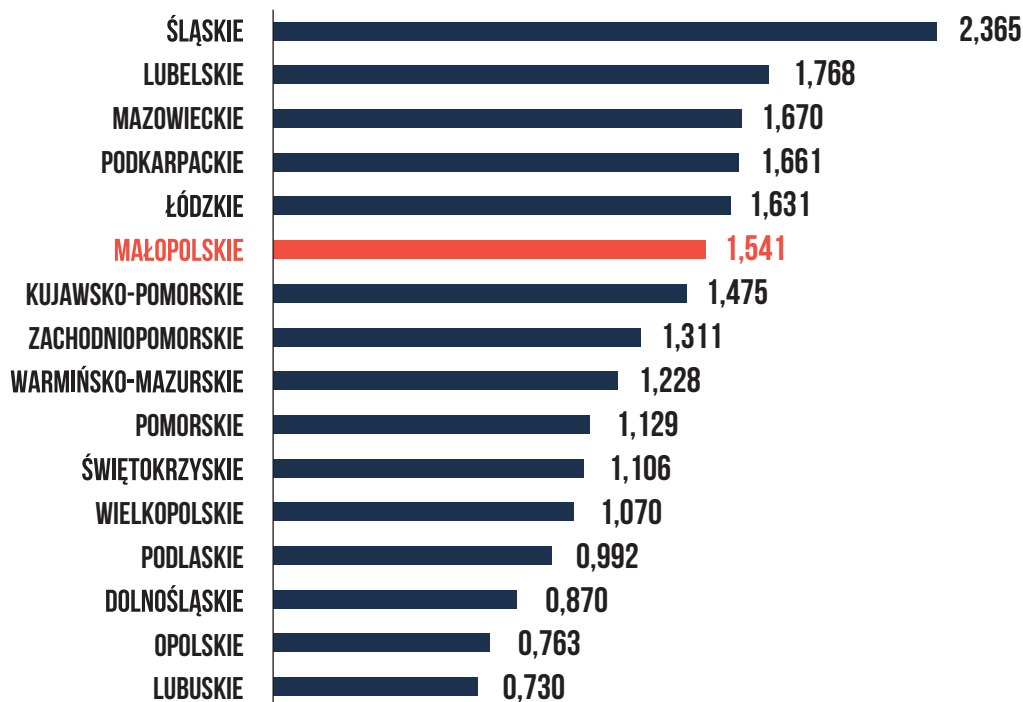
ok. 0,5 mld euro

POZIOM REGIONALNY

40% funduszy z polityki spójności trafi do programów regionalnych, zarządzanych przez marszałków województw.

1,54 mld euro – suma wsparcia jakie otrzyma region Małopolski w latach 2021–2027 r.

SUMA PRYZNANEGO WSPARCIA W RAMACH PROGRAMÓW REGIONALNYCH, W PODZIALE NA REGIONY W MLD EUR.

LOKALIZACJA INWESTYCJI

RYNEK NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH W POLSCE

5,9 mld euro – tyle wyniosła wartość transakcji inwestycyjnych na rynku nieruchomości komercyjnych w Polsce w 2021 r., z czego aż 52% wartości stanowiły magazyny.

Najlepszy historycznie wynik sektora magazynowego wynika z reakcji inwestorów na rozwój rynku e-commerce, jeszcze silniejszy w erze pandemii COVID-19 oraz ze zmieniających się segmentów rynkowych.

2,94 MLD EUR/
13,4 MLD PLN

Magazyny

52%

1,7 MLD EUR/
8,13 MLD PLN

Biura

29%

0,9 MLD EUR/
4,1 MLD PLN

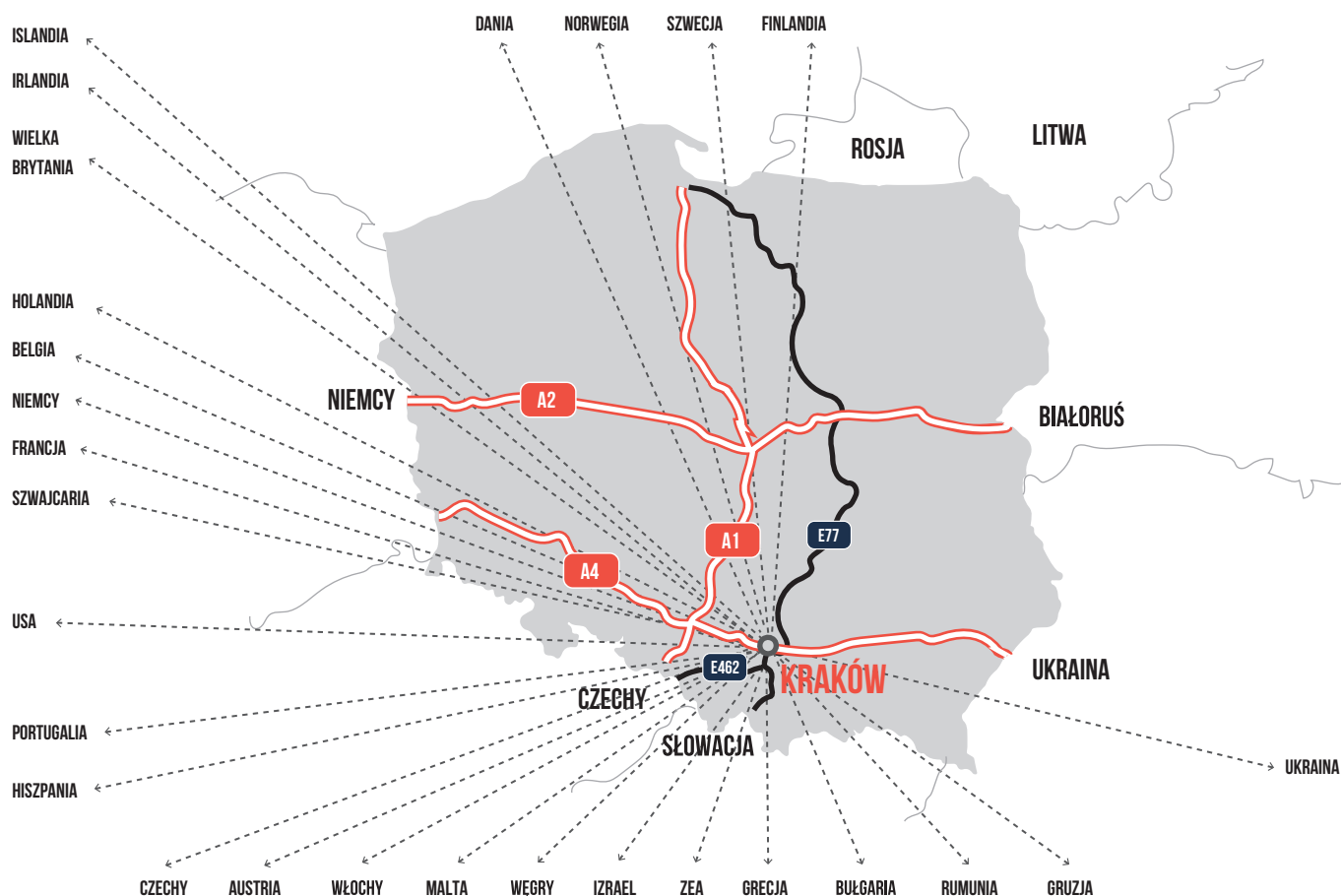
Handel

16%

Udział sektorów nieruchomości [w%]

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA MAŁOPOLSKI

INFRASTRUKTURA DROGOWA I POŁĄCZENIA LOTNICZE

- wschód – zachód (autostrada A4 + droga krajowa nr 94 – szybkie połączenie z Katowicami, Rzeszowem i granicą z Ukrainą) – część międzynarodowej drogi E40
- północ – południe (droga krajowa nr 7 – łączy aglomerację krakowską z trójmiejską, warszawską, kielecką) – część międzynarodowej drogi E77
- drogi krajowe w regionie: 967,6 km
- drogi wojewódzkie w regionie: 1 374,2 km
- planowane do oddania w regionie: 156 km dróg ekspresowych

port lotniczy Kraków Airport: 150 połączeń rozkładowych, 32 kraje, 8,4 mln pasażerów rocznie (2019 r.)

lotnisko z terminalem cargo i dworzec PKP Cargo w odległości odpowiednio 15 km i 10 km od centrum Krakowa

RYNEK BIUROWCÓW W KRAKOWIE

Kraków liderem regionalnych rynków powierzchni biurowej.

1,6 MLN MKW.
POWIERZCHNIA BIUROWA
W KRAKOWIE

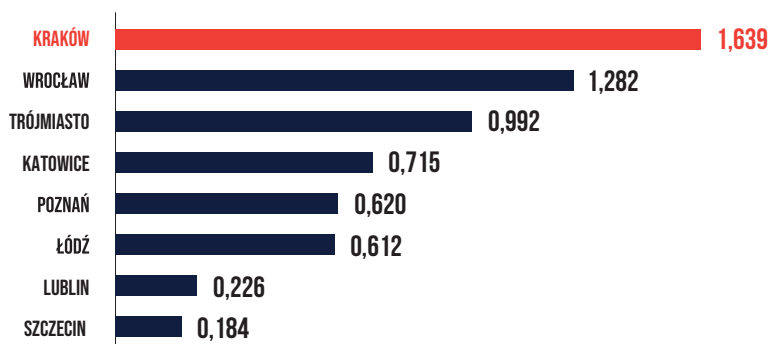
60 700 MKW.
powierzchnia nowych biur
w Krakowie, dostarczonych
w 2021 r.

186 700 MKW.
powierzchnia biur w budowie
w 2021 r.

Największe ubiegłoroczne (2021 r.) realizacje biurowe w stolicy Małopolski:

- Tertium Business Park B (13, 350 mkw.)
- Ocean Office Park A (13 000 mkw.)
- Aquarius (10 800 mkw.)

ZASOBY NOWOCZESNEJ POWIERZCHNI BIUROWEJ POD KONIEC I KWARTAŁU 2022 R. NA OŚMIU RYNKACH REGIONALNYCH W MLN MKW.

6,34 mln mkw. - tyle wyniosły łączne zasoby nowoczesnej powierzchni biurowej na ośmiu rynkach regionalnych (I kwartał 2022 r.).

226 300 mkw. - powierzchnia oddana do użytkowania w roku 2021, z czego najczęściej oddano w:

- Trójmieście (ok. 73 200 mkw.),
- Krakowie (60 700 mkw.),
- Poznaniu (37 500 mkw.).

RYNEK MAGAZYNOWY W MAŁOPOLSCE

Małopolska jest regionem o dużym potencjale magazynowym, również ze względu na zasoby istniejących i budowanych powierzchni magazynowych. Na terenie Krakowa i okolic zlokalizowanych jest 17 parków magazynowych, np.:

- Goodman Kraków Airport Logistic Center
- Panattoni Park Kraków II
- Panattoni Park Kraków III
- MARR Business Park
- 7R Park Kraków I, II, III, IV

Korzystne położenie Małopolski, m.in. ze względu na dostęp do dróg umożliwiających łatwą komunikację z dowolnymi punktami na terenie Polski i Europy, może stanowić powód, dla którego warto inwestować i lokować miejsca magazynowe w tym regionie.

Powierzchnie magazynowe w Małopolsce (stan na grudzień 2020 r.):

664 TYS. MKW.

łączna powierzchnia
magazynowa

16,5 TYS. MKW.

powierzchnia
magazynowa w trakcie
budowy

3,5%

wskaźnik
pustostanów

STANDARDOWE WARUNKI NAJMU

3,6 - 4,9

Czynsz umowny
€/m²/miesiąc

9,0 - 10,0

Czynsz biurowy
€/m²/miesiąc

1,0 - 1,2

Oplaty
eksploatacyjne
€/m²/miesiąc

TERENY INWESTYCYJNE GREENFIELD W REGIONIE

Małopolska dysponuje bogatą ofertą terenów inwestycyjnych. Aby je zlokalizować skontaktuj się z Centrum Business in Małopolska lub odwiedź stronę Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu: baza.paih.gov.pl

STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (SAG)

Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG) – wydzielone i kompleksowo przygotowane pod inwestycje obszary, które odpowiadają zapotrzebowaniu potencjalnych inwestorów. Najczęściej są one tworzone przez samorządy lokalne.

Posiadają plan zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje działalność produkcyjną i/lub usługową, sieć dróg wewnętrznych i uzbrojenie.

STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ W MAŁOPOLSCE

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W POLSCE

FORMY I REJESTRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W POLSCE

Przedsiębiorcy mogą wybrać z wielu form prowadzenia działalności w Polsce.

SYSTEM PODATKOWY W POLSCE

System podatkowy w Polsce leży w kompetencji dwóch rodzajów organów:

RZĄDOWYCH

- CIT – 19%
- PIT – 12%/32%
- VAT – 23%/8%/5%/0%
- podatek liniowy 19%
- akcyza
- podatek od czynności cywilnoprawnych

JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO

- podatek od nieruchomości
- podatek od środków transportowych

FORMY ZATRUDNIANIA PRACOWNIKÓW W POLSCE

Polski rynek pracy oferuje elastyczne formy zatrudnienia. Są nimi: umowa o pracę, umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa B2B.

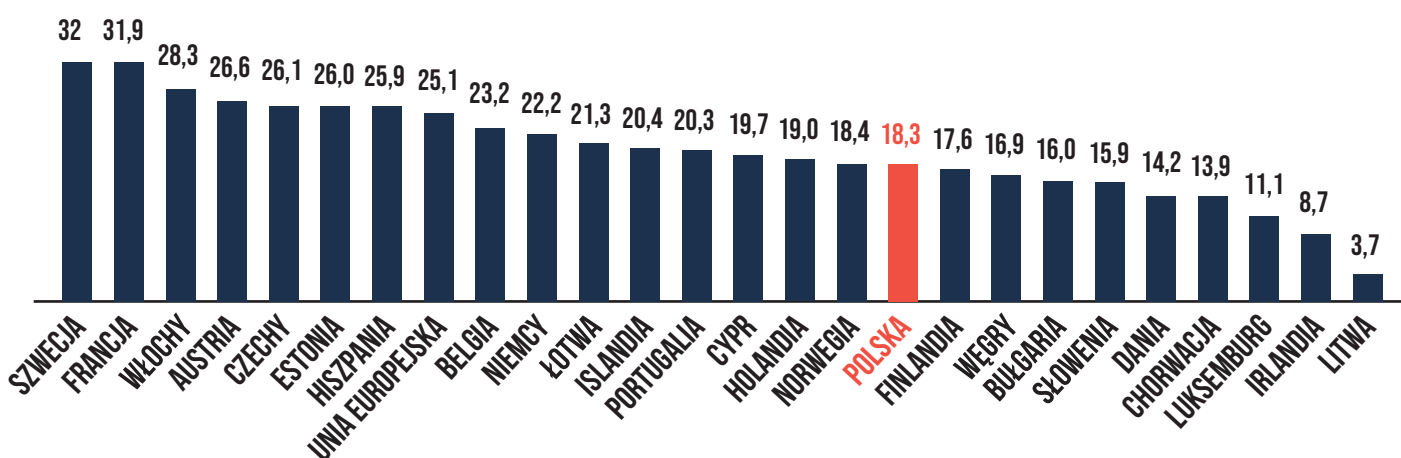
659 EUR/3 010,00 PLN BRUTTO

minimalne wynagrodzenie w Polsce w 2022 r.

793,9 EUR/3 626,46 PLN

całkowity koszt zatrudnienia pracownika na podstawie umowy o pracę przy minimalnym wynagrodzeniu

PROCENTOWY UDZIAŁ KOSZTÓW POZAPŁACOWYCH (UBEZPIECZEŃ) W CAŁKOWITYM KOSZCIE ZATRUDNIENIA PRACOWNIKA (DLA WYBRANYCH EUROPEJSKICH KRAJÓW)

ZATRUDNIANIE PRACOWNIKÓW SPOZA UE

Etapy zatrudniania pracowników spoza UE:

Pracodawca dokonuje tzw. Testu Rynku Pracy, czyli ustala (w Powiatowym Urzędzie Pracy), czy na lokalnym rynku pracy nie ma zarejestrowanych bezrobotnych, którzy mogliby zostać zatrudnieni na oferowanym stanowisku. Bezrobotni Polacy mają pierwszeństwo przed cudzoziemcem. Procedura ta nie jest wymagana, jeżeli praca, którą ma wykonywać cudzoziemiec znajduje się na liście zawodów deficytowych.

Pracodawca składa do lokalnego wojewody wnioski o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca (zezwolenie nastąpi nie wcześniej niż po 60 dniach od daty złożenia wniosku).

Po otrzymaniu zezwolenia pracodawca przesyła jeden egzemplarz do zatrudnianego cudzoziemca, który na tej podstawie otrzyma później wizę z prawem do pracy.

Pracodawca przygotowuje umowę (także w języku zrozumiałym dla obcokrajowca). Po zawarciu umowy należy zgłosić cudzoziemca do zakładu ubezpieczeń społecznych.

ZATRUDNIANIE UCHODźCÓW Z UKRAINY

W Polsce może pracować obywatel Ukrainy, który przebywa legalnie w Polsce i ma ważny tytuł pobytowy albo przybył legalnie na terytorium Polski w okresie od 24 lutego 2022 roku z terenu Ukrainy i deklaruje zamiar pozostania w Polsce. Obywatela Ukrainy można zatrudnić na podstawie umowy o pracę lub umowy-zlecenia.

POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Krakowski Park Technologiczny, jako zarządzający Polską Strefą Inwestycji (PSI) wydaje decyzje o wsparciu dla inwestorów także na obszarze powiatu jędrzejowskiego (woj. świętokrzyskie).

DLACZEGO WARTO INWESTOWAĆ W POWIECIE JĘDRZEJOWSKIM

- **WYSOKI POZIOM POMOCY PUBLICZNEJ:**
 - 50% DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW
 - 60% DLA ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW
 - 70% DLA MIKRO I MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW
- **ROSNĄCY POZIOM INWESTYCJI I SPRZYJAJĄCE WARUNKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO**
- **SYSTEMATYCZNY WZROST LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH**
- **DUŻY ZASÓB TERENÓW INWESTYCYJNYCH W GMINACH POWIATU**
- **PROINWESTYCYJNE DZIAŁANIA SAMORZĄDÓW LOKALNYCH I SAMORZĄDU POWIATOWEGO**
- **SPRAWNE FUNKCJONOWANIE INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH RYNEK PRACY, A TAKŻE BOGATE ZASOBY KAPITAŁU LUDZKIEGO**
- **DOBRA INFRASTRUKTURA I POŁĄCZENIA DROGOWE (DROGA KRAJOWA NR 7 I 78)**

W latach 2014-2020 nastąpił znaczący wzrost liczby podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego (z 23 w 2014 r. do 88 w 2020 r.).

STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ W JĘDRZEJOWIE

1000+

osób zatrudnionych
w strefie

7

nowych zakładów, które
powstały w strefie
do początku 2022 roku

W powiecie jędrzejowskim planowane jest powiększenie strefy ekonomicznej o kolejne działki inwestycyjne.

1 257 KM²

CAŁKOWITA POWIERZCHNIA POWIATU

4/9

LICZBA MIAST/GMIN

84 022

LICZBA LUDNOŚCI (2021 R.)

2 012

LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH (2021 R.)

793,9 EUR/4 322 PLN

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
DLA WOJEWÓDZTWA (2020 R.)

ŹRÓDŁA DANYCH:

POLSKA ZAPRASZA INWESTORÓW

- Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego (2020 r.) Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce 2019
- Urząd Statystyczny w Krakowie (2022 r.) Rocznik statystyczny województwa małopolskiego 2020
- <https://www.paih.gov.pl/pl> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- <https://bdl.stat.gov.pl> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)

DLACZEGO MAŁOPOLSKA?

- ABSL (2021) Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2021 r.
- GUS (2021) Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2020 r.
- GUS (2019) Regionalne zróżnicowanie jakości życia w 2018 r. (Informacja sygnałna)
- Urząd Statystyczny w Krakowie (2021 r.) Rocznik statystyczny województwa małopolskiego
- FDI Intelligence (2021 r.) 24 Tier 2 Cities of the Future 2022/23

KAPITAŁ LUDZKI W MAŁOPOLSCE

- Urząd Statystyczny w Krakowie (2021 r.) Rocznik statystyczny województwa małopolskiego
- <https://bdl.stat.gov.pl> (dostęp z dn. 03.09.2022 r.)

DZIAŁALNOŚĆ B+R W REGIONIE

- GUS (2022) Rocznik Statystyczny Przemysłu w 2021 r.
- GUS (2022) Przemysł – wyniki działalności w 2021 r.
- <https://bdl.stat.gov.pl> [dostęp z dn. 05.09.2022 r.]

NOWOCZESNE USŁUGI BIZNESOWE W KRAKOWIE

- ABSL (2022) Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2021

KRAKÓW MIASTEM STARTUPÓW

- <https://www.startups2019.startuppoland.org/>
- #OMGKRK (2017) Raport: Startupowy Kraków 2017
- OECD (2019) Local Entrepreneurship Ecosystems and Emerging Industries. Case Study of Malopolskie, Poland
- #OMGKRK (2022) Krakow Startups Report (2021 r.)
- <https://www.startupblink.com/startup-ecosystem/krakow-pl> (dostęp z dn. 12.09.2022 r.)

LOKALIZACJA INWESTYCJI

- <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210001690> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- <https://biuroprasowe.cbre.pl/176385-w-2021-roku-padl-rekord-liczby-transakcji-na-ryнку-nieruchomosci-komercyjnych-inwestorzy-kupowali-na-potege-polskie-magazyny> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- baza.paih.gov.pl (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- <https://www.axiimmo.com/raporty-i-publicacje/raport-polski-rynek-magazynowy-w-1-kw-2022-r> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- <https://www.industrialgo.pl/strefa-eksperta/region-malopolskie-krakow> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)

PRACOWNICY

- <https://www.gov.pl/web/premier/rozporzadzenie-w-sprawie-wysokosci-minimalnego-wynagrodzenia-za-prace-oraz-wysokosci-minimalnej-stawki-godzinowej-w-2021-r> (dostęp z dn. 12.07.2021 r.)
- <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/pracownicy-w-firmie/chce-zatrudnic-pracownika/ile-kosztuje-zatrudnienie-pracownika-na-umowe-o-prace-wynagrodzenie-zus> (dostęp z dn. 05.09.2021 r.)

POWIAT JĘDRZEJOWSKI

- <https://www.terenyinwestycyjne.info/wiadomosci/jest-strefa-ekonomiczna-w-jedrzejowie> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- <http://umjedrzejow.pl/pl/aktualnosci/art1129.html> (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- GUS BDL (dostęp z dn. 05.09.2022 r.)
- Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027

TWOI PARTNERZY W BIZNESIE

CENTRUM BUSINESS IN MAŁOPOLSKA

Centrum Business in Małopolska jest regionalnym partnerem Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu. Przedsiębiorca może uzyskać tutaj kompleksową informację na temat zasad prowadzenia biznesu, regionalnych i krajowych źródeł finansowania inwestycji oraz pomoc w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji dla nowych inwestycji w Małopolsce.

System „one-stop-shop” wdrożony przez założycieli CeBiM (Krakowski Park Technologiczny, Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego oraz Województwo Małopolskie) gwarantuje, że w Małopolsce każdy przedsiębiorca może liczyć na profesjonalną i rzetelną obsługę. Eksperti pracujący w Centrum Business in Małopolska przeprowadzą z sukcesem firmy przez proces inwestycyjny, doradzą w kwestiach dotyczących eksportu oraz skontaktują z odpowiednimi instytucjami odpowiedzialnymi za konkretne procesy.

www.businessinmalopolska.pl

KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY

Krakowski Park Technologiczny to najbardziej kompletny one-stop-shop dla biznesu w Polsce. Jako instytucja otoczenia biznesu – wspólnie z przedsiębiorcami, naukowcami i samorządowcami – tworzy przestrzeń rozwoju małopolskiej gospodarki. Zainicjował działalność Centrum Business in Małopolska (CeBiM). Zbudowany ekosystem liczy około 350 przedsiębiorstw, dla których dzień po dniu tworzone są jak najlepsze warunki działania. Dysponuje pełną paletą narzędzi ułatwiających rozwój firm i wzrost sprzedaży. Zarządza Polską Strefą Inwestycji – udziela zwolnień podatkowych i inspirowanie przedsiębiorców do nowych inwestycji. Promuje ofertę gospodarczą województwa małopolskiego, a także przygotowuje samorządy do kontaktu z inwestorem. W budynkach biurowych KPT małe i średnie przedsiębiorstwa znajdują przestrzeń i zaplecze techniczne dla rozwoju. Od 20 lat KPT pomaga firmom rozwijać się szybciej.

www.kpt.krakow.pl

MAŁOPOLSKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. jest wiodącą, regionalną instytucją, działającą na rzecz rozwoju regionalnego; jednym z najpoważniejszych partnerów instytucji centralnych i samorządu województwa w kształtowaniu polityki innowacyjnego rozwoju regionu. MARR specjalizuje się w obsłudze przedsiębiorstw, zapewniając kompleksowy know-how i nowoczesne rozwiązania finansowe.

www.marr.pl

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego realizuje liczne zadania na rzecz rozwoju Małopolski mające na celu aktywizację gospodarczą, wsparcie, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w regionie. We współpracy z samorządem gospodarczym i instytucjami otoczenia biznesu pełni rolę regionalnego koordynatora nie tylko podejmując własne inicjatywy, ale też integrując działania różnych środowisk. Przedsiębiorcy oraz osoby zainteresowane rozwojem biznesu i wdrażaniem innowacji mogą skorzystać z szeregu działań oferowanych przez Urząd.

www.malopolska.pl

Opracowanie:

